

Viège, Geværfabrikationens Hjem, seer man en kongelig Geværfabrik for den belgiske Regjerings Regning.

Den ærede Minister har forekommer det mig, saa fuldstændig udviklet, at Bestaffenheden af de forskjellige Alternativer, der var at vælge imellem, netop maatte føre til at gribe det, som den tidligere Krigsminister har valgt, at jeg ikke synderlig skal inblade mig herpaa. Jeg vil blot anerkjende, at naar den ærede Minister har sagt, at Prisen, hvorfor man kunde faae Geværer forandrede i Udlandet, var 10 Rd., da var dette Udtryk meget moderat; thi ved Angivelsen af denne Pris var der ikke tænkt paa, at naar man forandrede saadanne ældre Vaaben, kan der, foruden selve Forandringen, let indtræde andre Reparationer af Vaabnene, som ogsaa skulle udføres, men om hvilke ingen fremmed Fabrik har sagt, for hvad Pris den vilde paatage sig at udføre dem, og det kunde den heller ikke, førend den havde Vaabnene ihænde. Men saadanne Reparationer egne sig netop til at lade Prisen stige, disse uberegnelige Reparationer kunne forøges af enhver Fabrik i høi Grad. Efter hvad jeg har kunnet erfare, var Prisen i Birmingham saa høi, at den, Alt iberegnet, vilde nærmet sig 14 Rd. for hvert Gevær, altsaa vilde man kun der kunne have faaet 7000 Geværer forandrede for de 100,000 Rd. Men Benyttelsen af fremmede Fabrikker kunde der slet ikke være Tale om paa det Tidspunkt, da det den Gang vilde have været usforvarligt at sende Geværerne til Udlandet. Men, siger man, eet Udland var der dog maaskee, hvortil man kunde have sendt dem, og det var Sverrig. Men i saa Henseende skal jeg, uden Forkrænkelse for Sverrig, gjøre opmærksom paa, at Geværfabrikationen der paa ingen Maade staaer høit, ja, at Regjeringen i Sverrig endog nylig har bestemt sig til i en Fabrik i Viège at lade forberedige et Antal Geværer efter den Hagstrømske Model; altsaa maa Sverrig selv forsyne sig fra Udlandet. Der kunde sølgelig, som sagt, ikke være Tale om at henvende sig til Udlandet, og kun Alternativet, Kronborg Geværfabrik, stod tilbage, naar man ikke selv vilde forandre Geværerne. Men der var jo yttret Haab om fra flere Sider, at Bevillingen

kunde anvendes i indeværende Finantsaar, og da den nævnte Fabrik først kunde blive færdig i 1869, kunde der ikke være Tale om den, ogsaa paa Grund af Prisen, som man nu hører der var indtil 13 Rd. pr. Styk. Der var ganske vist endnu et Alternativ tilstede, som den ærede Krigsminister ikke nævnedes, men som den ærede Finantsminister fremdrog, nemlig slet Intet at foretage. Men jeg tillader mig at spørge, hvad de ærede Medlemmer her, som vare Medlemmer af det daværende Rigsraad, vilde have sagt, om en Krigsminister var kommen med den Udtalelse: Jeg fik i sin Tid 100,000 Rd. til Vaaben, men jeg formaadede ikke at anvende dem paa den Maade, som jeg, da Bevillingen var for her, forpligtede mig til, eller rettere sagde, at jeg tænkte paa eller haabede at kunne gjøre. Det formaadede jeg ikke, og derfor har jeg slet Intet gjort; jeg kommer nu paany og forlanger denne Bevilling; rigtignok vil derved hele denne Sag være skudt et heelt Nav ud, men jeg har handlet constitutionelt. Jeg troer, at det er meget bedre under Forhold som de, der den Gang fandt Sted, at en Minister handler, som her er gjort. Vi ere nu komne til det Punkt, mine Herrer! at vi ved indeværende Finantsaars Udlob kunne have 8000 Geværer forandrede for en Pris, om hvilken der ikke kunde være Tale om at faae Arbeidet udført i Udlandet, naar vi regne, at vi tillige ere i Besiddelse af Maskiner, som ikke alene nu — og her kommer jeg til min ærede Ven foran (Tuxen) —, men ogsaa i Fremtiden kunne benyttes (Tuxen: Nei.). Det ærede Medlem skal ikke sige Nei; det skal han ikke gjøre, førend han har hørt, hvad jeg har at sige. Det ærede Medlem maa ikke kjende disse Maskiner; det er en ny Art, som jeg vil kalde med et populært Navn: Copiermaskiner. Man giver Maskinen en eller anden Model, og saa, 1, 2, 3, gaaer den hen og mangfoldiggjør denne Model. Deraf vil det ærede Medlem see, at denne Maskine, der iøvrigt er en Opfindelse fra Amerika, og som man endnu ikke havde i Viège ved Bestillingen i Foraaret, hvorfor der netop forlangtes saa høi en Pris, da Fabrikken først maatte anskaffe den, vil kunne benyttes i Fremtiden til en hvilken som helst mindre Deel af Geværerne,